

Werkwijzer aanvraag rijksbijdrage voor uitvoering van een maatregelpakket in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

Ten geleide:

Doel

- Deze werkwijzer is bedoeld voor aanvragers voor een rijksbijdrage uit (onder meer) het Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur, ten behoeve van de realisatie van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG).
- Met de werkwijzer wordt zo concreet mogelijk inzicht gegeven in welke informatie in ieder geval aangedragen moet worden om te komen tot vlotte beoordeling en besluitvorming over de aanvraag voor een rijksbijdrage voor uitvoering van een maatregelpakket.
- De werkwijzer is een operationalisering van de vereisten (informatieprofielen) zoals opgenomen in de [Spelregels Meerjarenprogramma Transitie Landelijk Gebied](#). Er worden in deze werkwijzer ten opzichte van de spelregels dus geen extra vereisten gesteld; het gaat om een duiding van de informatie die een aanvrager gevraagd wordt te verstrekken. *Onder de tabellen in dit document, waarin toegelicht staat welke informatie bij een aanvraag rijksbijdrage gevraagd wordt, zijn de bijbehorende onderdelen uit het spelregeldocument schuingedrukt weergegeven.*
- De toepassing van de spelregels evenals deze werkwijzer zal samengaan met leer- en ontwikkelpunten. Deze kunnen aanleiding kunnen geven tot actualisatie van de spelregels en werkwijzer.

Aanpak

- De basis voor maatregelpakketten ligt in een gebiedsprogramma NPLG, oftewel een Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Het NPLG en de PPLG's worden voor het eerst opgesteld, waarbij sprake is van een iteratieve aanpak en duidelijk is dat de eerste versies in het vervolg verder uitgewerkt zullen worden. Om te starten met uitvoering met maatregelen die altijd-goed zijn (geen-spijt) is in de handreiking gebiedsprogramma's opgenomen om bij de in te dienen 1.0 versie van het PPLG (in de bijlage) ook tenminste twee aanvragen op te nemen voor een rijksbijdrage voor twee concrete maatregelpakketten.
- Een aanvraag voor een rijksbijdrage kan van toepassing zijn op de in het spelregeldocument onderscheiden fasen voor een maatregelpakket: 1) realisatie, 2) planuitwerking, 3) verkenning voor omwisselbesluit óf een combinatie daarvan. Een combinatie betekent dat aan een maatregelpakket besluitvorming verbonden kan zijn over financiële bijdragen aan zowel maatregelen die direct gerealiseerd worden als maatregelen waarvoor eerst een planuitwerking moet plaatsvinden.
- Een aanvraag voor een rijksbijdrage kan een voorstel voor dekking bevatten dat breder is dan het Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur¹. Dit betekent dat in de aanvraag een voorstel opgenomen kan zijn voor dekking uit (ook) andere financiële bronnen van het Rijk (zoals het Deltafonds, het Klimaatfonds en het GLB-NSP) en/of cofinanciering met middelen die regionale partijen beschikbaar stellen. De Regieorganisatie (RTLG) ondersteunt aanvragers voor een rijksbijdrage met het verkrijgen van inzicht en advies over de beschikbaarheid en toepassing van bredere financiële bronnen².
- Een verkenning voor een omwisselbesluit zal naar verwachting op de middellange termijn (vanaf ca. 2025) aan de orde zijn. Zie voor een nadere toelichting de bijlage van deze werkwijzer. Een

¹ De middelen uit het fonds zijn bedoeld om de uitdagingen voor natuur en landbouw op te pakken, die voortvloeien uit de opgaven (voor natuur, stikstof, water en klimaat) in het landelijk gebied. In artikel 2 van het wetsvoorstel Transitiefonds staan de doelen van het fonds verder beschreven.

² Voorafgaand aan een voorstel voor dekking worden de kosten geraamd, waarvoor de vereisten ook in deze werkwijzer zijn weergegeven. De werkgroep 'Samen ramen' van Rijk en provincies biedt inzicht in de werkwijzen en uitgangspunten die voor het ramen van de kosten gevolgd kunnen worden.

aanvraag rijksbijdrage voor een omwisselbesluit heeft betrekking op de kosten die gemaakt moeten worden om tot een omwisselbesluit te komen.

Beperken administratieve last

- Om de administratieve belasting voor betrokken partijen te beperken tot het noodzakelijke, is gevraagd de informatie voor een aanvraag voor een rijksbijdrage kort en bondig weer te geven. Derhalve volstaat een toelichting van één of twee alinea's per kolom als weergegeven in deze werkwijzer, tenzij anders aangegeven of de aanvrager zelf meer toelichting wenst te geven.
- Onderdelen (teksten) van het gebiedsprogramma kunnen, waar relevant, bij de aanvraag van een rijksbijdrage (her)gebruikt worden.
- Daarnaast zal informatie die voor de aanvraag van een rijksbijdrage wordt aangedragen tegelijk gebruikt worden bij het opstellen van het jaarlijks te publiceren Programmaboek over de voortgang van het Meerjarenprogramma Transitie Landelijk Gebied.
- Er kan, wanneer de aanvrager dat wenst, bij de aanvraag gewerkt worden met bijlagen, bijvoorbeeld een kaartbeeld om maatregelen geografisch weer te geven of een nadere onderbouwing van de kostenraming.
- In het verlengde van het beperkt houden van de administratieve last, heeft het de voorkeur om aanvragen voor een rijksbijdrage te clusteren en dus bijvoorbeeld één of twee keer per jaar een geïntegreerde aanvraag voor een rijksbijdrage te doen.

Inhoudsopgave

1. Algemeen - voor elke aanvraag	p.2
2. Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing tot start realisatie	p.3
3. Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing start planuitwerking	p.7
Bijlage: Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing verkenning omwisselbesluit	p.11

1. Algemeen - voor elke aanvraag

De volgende algemene onderdelen zijn van toepassing op elke aanvraag voor een rijksbijdrage.

Naam	<i>Naam van het maatregelpakket.</i>
Hoofdaanvrager	<i>Provincie Noord-Holland Siemon Top</i>
Deelnemende partijen	<i>PWN</i>
Gebied /locaties	Tussen Natura 2000-gebieden Schoorlse Duinen en Noordhollands Duinreservaat

Samenvatting	<p>In deze duingebieden wordt ingezet op dynamisering als onderdeel van de natuurherstelmaatregelen. Ten gevolge daarvan overstuift een deel van het fietspad (onderdeel van EuroVelo 12) waardoor deze onbegaanbaar dreigt te worden. Tijdelijk wordt het fietspad periodiek geveegd, maar dit is voor de lange termijn niet houdbaar. Om zowel de verstuivingsdynamiek verder op gang te helpen alsmede het lokaal draagvlak voor deze natuurmaatregel te behouden, is een duurzame oplossing door middel van het verleggen van het fietspad van groot belang.</p>
Kosten en dekking	<p>De totale kosten zijn geraamd op € 662.955. We vragen het Rijk om een bijdrage van € 662.955.</p>
Bijlagen	<p>4 (kaart tracé oude situatie en kaart tracé nieuwe situatie, alsmede 2 bestanden met de kostenraming)</p>

2. Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing tot start realisatie

1. Opgaven/probleemanalyse en te bereiken doelen

Analyse provinciale/ gebiedsopgaven NPLG	<i>Beschrijf samenvattend de probleemanalyse van de opgaven in het gebied/de provincie op de scope van het NPLG. Gebruik kan worden gemaakt van de teksten in het gebiedsprogramma.</i>
Doelbereik NPLG	<i>Dynamisering van de duinen is een van de belangrijkste aanbevelingen uit de NDA van de gebieden Schoorlse Duinen en het Noord-Hollands Duinreservaat.</i>
Eventuele wijzigingen ten opzichte van gebiedsprogramma	<i>geen</i>
Meekoppelkansen	<i>Recreatieve zoning, meer rust en minder betreding rondom de verstuivingslocatie.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Omschrijving van de opgave en daarmee samenhangende kwantitatieve doelen voor het betreffende gebied/de provincie. Het gaat om in ieder geval de aansluiting op de doelen van het NPLG en daarnaast mogelijke meekoppelkansen, -opgaven en/ of -doelen die daar bij de totstandkoming van het gebiedsprogramma en eventuele navolgende fasen door de gebiedspartijen op zijn aangevuld.*
- *In het geval voorafgaand aan de aanvraag voor start realisatie de fase van planuitwerking of verkenning van een omwisselbesluit is doorlopen wordt een omschrijving gegeven van mogelijke wijziging(en) of aanscherping(en) ten opzichte van deze fasen: omvang, onderbouwing en afbakening inclusief samenhang met het realiseren van de gestelde doelen.*

2. Oplossingsrichtingen, doelbereik en (sociaaleconomische) effecten

Maatregelen, instrumenten en output	<i>Het nieuw aan te leggen tracé van het fietspad heeft een lengte van circa 1 kilometer. Uit het oude tracé wordt circa 700 meter verharding verwijderd.</i>
Doelbereik (in verhouding tot het gebiedsprogramma)	<i>Dynamisering is één van de belangrijkste maatregelen in de duinen. Het risico op overstuiving is een belangrijke hindernis voor de realisatie van dit soort maatregelen. Door het verleggen van het fietspad wordt op deze specifieke locatie dynamisering ruim baan gegeven, en wordt een antwoord gegeven aan het sentiment (natuurherstel verpest mijn fietstocht), dit is voor het draagvlak voor toekomstige verstuivingsprojecten erg belangrijk</i>
Onderbouwing	<i>Vegen van het fietspad (werd de afgelopen jaren gedaan) is niet meer reëel (teveel zand), kostbaar, niet duurzaam en het stagneert het dynamiseringsproces.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Duidelijk onderbouwde keuze voor het definitieve maatregelpakket, de scope van deze maatregelen en effectiviteit op het gestelde doelbereik, mede aan de hand van het (eerder gegeven) toetsingsadvies van de Ecologische Autoriteit en de wijze waarop met dit advies is omgegaan. Indien relevant kan bij de onderbouwde keuze inzicht worden gegeven in alternatieve maatregelpakketten die zijn overwogen, maar uiteindelijk zijn afgefallen.*
- *Omschrijving van de bijdrage van de maatregel/het maatregelpakket aan het doelbereik en omschrijving van de instrumenten³ die daarbij worden ingezet. Hierbij is inzichtelijk gemaakt wat de relatie is met het totaal gestelde doelbereik voor het betreffende gebied/de provincie op basis van het NPLG, evenals mogelijke overige opgaven en doelen die van toepassing kunnen zijn.*
- *Onderbouwing van de voorgestelde instrumenten om de beoogde doelen te bereiken. Indien relevant wordt beargumenteerd waarom andere instrumenten om deze doelen te bereiken zijn afgefallen.*
- *Inzicht in de sociaal-economische effecten op een gebied, waaronder de toekomst voor de landbouw, (neven)effecten op de leefbaarheid, milieu en leefomgeving.*

3. Besluitvorming en daarbij betrokken partijen

³ Voorbeelden: (subsidie)regelingen, grond(faciliteiten) evenals bestuurlijk-juridische en planologische procedures.

Beschrijving partijen, rollen en verantwoordelijkheden	<i>PWN is als beheerder de uitvoerende partij. Het project komt tot stand i.o.m. ondermeer fietsorganisaties, gemeente en PNH.</i>
Afgeronde procedures en besluitvorming	<i>Voor het alternatief tracé van het fietspad is een passende beoordeling uitgevoerd.</i>
Participatie en betrokkenheid democratische vertegenwoordigingen	<i>PWN heeft met de gemeente en de fietsersbond overlegd over het alternatieve trace.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- Rol- en verantwoordelijkheidsverdeling in de uitvoering van het maatregelpakket, in het bijzonder eigenaar/trekkerschap gedurende realisatie.
- Beschrijving van eventuele voorafgaande bestuurlijk-juridische procedure(s) die afgerond (moeten) zijn voor aanvang realisatie.
- Beschrijving van de eventuele voorafgaande gebiedsparticipatie (participatieproces) met motivering wat met de opbrengsten van de participatie is gedaan.
- Inzicht is gegeven in de voorziene gebiedsparticipatie gedurende de realisatie en hoe democratische vertegenwoordigingen betrokken zijn en blijven.

Kostpijs per stuk ex. BTW	Bedrag BTW per stuk (21% of 9%)	Uitvoeringskosten per stuk incl. BTW	Totale uitvoeringskosten ex BTW	Bedrag BTW totale uitvoeringskosten	Totale uitvoeringskosten incl. BTW	P*Q is gebaseerd op (bijv. historische prijzen, rapporten, normen, etc.)	Risicoreservering (Vast bedrag per jaar. Geen PxQ.)	W	Bijdrage ex. BTW	Bedrag BTW per stuk (21% of 9%)	Bijdrage incl. BTW	Kosten minus bijdrage	Dekkingsbron 1	Bijdrage
€ 662.000,00	€ 139.020	€ 801.020	€ 662.000	€ 139.020	€ 801.020	€ 662.000,00	€ -						Transitiefonds	€ 662.000,00

4. Financiën en risico's

Onderbouwing rijksbijdrage	<i>Een rijksbijdrage voor realisatie van deze maatregel is noodzakelijk. Deze kosten hangen samen met de natuurherstelopgave en passen binnen de conclusies van de natuurdoelanalyse en het Natura 2000 beheerplan.</i>
Kostenraming ⁴	<i>Zie kosten onderbouwing in ingevoegde tabel</i> •
Dekkingsvoorstel	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Specificeer uit welke financiële bronnen van het Rijk bekostiging gevraagd wordt. Voorbeelden: Transitiefonds, Deltafonds, Klimaatfonds, GLB-NSP, evenals al bestaande regelingen. Maak een onderscheid naar al toegezegde rijksbijdragen en voorstellen voor rijksbijdragen, inclusief status en tijdpad.</i> • <i>Specificeer in het dekkingsvoorstel eveneens de cofinanciering van provincies, waterschappen, gemeenten en/of mogelijk andere partijen. Bevestig de bijdrage die deze partijen willen doen, bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst of een andere bestuurlijk vastgelegde afspraak.</i> • <i>Geef weer hoe eventuele structurele (beheer)kosten gedekt worden.</i> • <i>Maak in het dekkingsvoorstel (inclusief BTW) een inschatting welke posten wel BTW verrekenbaar of compensabel zijn bij het BTW-compensatiefonds en welke posten niet. Licht deze keuze per post tekstueel toe⁵. (Het deel BTW dat compensabel is, wordt niet uitgekeerd uit het Transitiefonds maar verloopt via een aanvraag uit het BTW-compensatiefonds.)</i>
Verhouding tot indicatief budget voor realisatie van het gehele gebiedsprogramma (totaal maatregelpakketten)	
Risico's en beheersmaatregelen	<p><i>Top 3 risico's:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>1. Bezwaar(procedures) van fietsersorganisaties of anderen</i> - <i>Beheersmaatregel: goed participatieproject en communicatieprogramma</i> - <i>2. Vergunningverlening blijkt ondanks passende beoordeling toch een probleem</i> - <i>Beheersmaatregel: vroegtijdig overleg met omgevingsdienst</i> - <i>3. Financiën blijken niet toereikend</i> - <i>Beheersmaatregel: periodiek update maken van kostenraming</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Omschrijving en onderbouwing van de investeringskosten voor het maatregelpakket, en indien relevant de structurele kosten van beheer en onderhoud en/of exploitatie.*
- *Beschrijving van het budget voor het maatregelpakket en de dekking van de kosten van dit maatregelpakket. Dit betreft de verdeling van wie wat betaalt aan de kosten van het maatregelpakket (Rijk, gebiedspartijen met bijbehorende bronnen voor bekostiging en/of financiering), inclusief het voorziene kasritme. Inzichtelijk is gemaakt hoe zich dit verhoudt tot het indicatieve budget voor het betreffende gebiedsprogramma, conform NPLG.*
- *Omschrijving van de risico's in de realisatie en de voorziene beheersmaatregelen (bijvoorbeeld: politiek-bestuurlijk, doelbereik, financieel, juridisch, technisch, organisatorisch, ruimtelijk, maatschappelijk, risico's op eventuele 'lock-in' effecten)*

5. Aanpak met planning en mijlpalen

Aanpak	<i>Het project wordt aanbesteed door PWN die ook verantwoordelijk zijn voor de directievoering over de uitvoering.</i>
--------	--

⁴ De werkgroep 'Samen ramen' van Rijk en provincies biedt inzicht in de werkwijzen en uitgangspunten die voor het ramen van de kosten gevolgd kunnen worden. Aanvullend hierop kan de Regieorganisatie (RTLG) desgewenst ondersteuning bieden bij de kostenraming.

⁵ Deze (detail)onderbouwing zal besproken worden met het ministerie van Financiën en vereist hun akkoord.

Planning met mijlpalen en afronding	<i>Detailplanning van het project wordt opgesteld na zekerheid over projectfinanciering. Uitvoering van het project vindt niet eerder plaats dan 2025.</i>
Gesteld staan voor realisatie	<i>Projectorganisatie wordt bemenst door PWN als gebiedsbeheerder.</i>

Bijbehorend uit Spelregels

- *Rekening houdend met bovengenoemde vereisten: beschrijving van de beoogde aanpak en planning van de realisatiefase inclusief de benodigde vergunningverlening en overige (wettelijke) procedures.*
- *Beschrijving van tussentijdse resultaten/mijlpalen op weg naar afronding van de realisatie⁶.*

---

⁶ Er is flexibiliteit mogelijk in de realisatie, die gezocht kan worden binnen de vastgestelde scope, budget en doorlooptijd, conform planning.

3. Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing start planuitwerking

1. Opgaven/probleemanalyse en te bereiken doelen

Analyse provinciale/ gebiedsopgaven NPLG	<i>Beschrijf samenvattend de probleemanalyse van de opgaven in het gebied/de provincie op de scope van het NPLG. Gebruik kan worden gemaakt van de teksten in het gebiedsprogramma.</i>
Doel planuitwerking (in welke nog ontbrekende informatie / procedurele stappen te voorzien)	<i>Beschrijf in welke nog ontbrekende informatie e/o procedurele stappen (inclusief besluitvorming) de planuitwerking gaat voorzien om tot realisatie van het maatregelpakket over te kunnen gaan. Beschrijf de NPLG-doelen die met het maatregelpakket (bij uitvoering, na de planuitwerking), waarvoor een aanvraag rijksbijdrage wordt gedaan, gerealiseerd worden. Geef dit in ieder geval weer op de hoofddoelen -water, natuur, klimaat- en zoveel mogelijk getalsmatig.</i>
Eventuele wijzigingen ten opzichte van gebiedsprogramma	<i>Beschrijf, als aan de orde, of de opgave, doelen en maatregelen in het gebied/de provincie gewijzigd zijn ten opzichte van het gebiedsprogramma. (Bijvoorbeeld als resultaat van een voorafgaande verkenning voor een omwisselbesluit).</i>
Meekoppelkansen	<i>Beschrijf de opgaven of doelen in het gebied die, naast de doelen van het NPLG, met het uit te werken maatregelpakket waarvoor een rijksbijdrage wordt aangevraagd, ook gerealiseerd gaan worden en die daarmee onderdeel zijn van de uitvoering van het maatregelpakket.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Omschrijving van de opgave en daarmee samenhangende kwantitatieve doelen voor het betreffende gebied/de provincie. Het gaat om in ieder geval de aansluiting op de doelen van het NPLG en daarnaast mogelijke meekoppelkansen, -opgaven en/ of -doelen die daar bij de totstandkoming van het gebiedsprogramma en eventuele navolgende fasen door de gebiedspartijen op zijn aangevuld.*
- *Omschrijving van ontbrekende informatie, uitwerking en/of besluitvorming die nodig is om te komen tot realisatie van het beoogde maatregelpakket teneinde de gestelde doelen in het gebied/de provincie te realiseren.*

2. Oplossingsrichtingen, doelbereik en (sociaal-economische) effecten

Maatregelen en instrumenten	<i>Beschrijf de maatregelen en instrumenten die het uit te werken maatregelpakket omvat en de instrumenten die daarbij worden ingezet (1-3 zinnen per maatregel en instrument). Voeg desgewenst aanvullende notities toe en/of verwijst naar relevant naar het gebiedsprogramma. Beschrijf hierbij de concrete output die het maatregelpakket (bij uitvoering, na de planuitwerking) oplevert in het gebied. Het gaat dan om telbare informatie. Formuleer dit daarom zo specifiek en meetbaar mogelijk. Bijvoorbeeld aangelegde hectares, aantal bedrijfsverplaatsingen etc.</i>
Doelbereik (in verhouding tot het gebiedsprogramma)	<i>Geef aan welke bijdrage het uit te werken maatregelpakket levert aan a) het doelbereik in het gebied / het onderdeel én b) het doelbereik op het niveau van de provinciale NPLG-doelen en meekoppelende doelen- zoals opgenomen in het gebiedsprogramma. Beschrijf daarbij de verhouding tussen het doelbereik van het maatregelpakket in verhouding tot het doelbereik van gehele gebiedsprogramma (de andere al gerealiseerde of nog te realiseren maatregelpakketten). Zijn er aanvullend op dit maatregelpakket andere maatregelpakketten benodigd om te komen tot het doelbereik op het niveau van de provinciale doelen?</i>
Onderbouwing	<i>Onderbouw de keuze voor de (voorlopig) verkozen en verder uit te werken maatregelen en instrumenten om tot het gestelde NPLG-doelbereik te komen. Maak hierbij gebruik van de beleidstheorie in het gebiedsprogramma, toetsingsadvies van de Ecologische Autoriteit, de sociaal economische impact analyse e/o andere onderzoeken en adviezen.</i>

	<i>Geef, indien relevant, weer welke alternatieve maatregelen en instrumenten zijn afgewogen en op welke gronden die zijn afgefallen (bijvoorbeeld effectiviteit, doelmatigheid, legitimiteit en/of draagvlak).</i>
--	---

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Omschrijving van het maatregelpakket dat verder uitgewerkt gaat worden in de planuitwerking.*
- *Inzicht in de verwachte bijdrage van de het maatregelpakket aan het doelbereik en omschrijving van de instrumenten die daarbij worden ingezet.*
- *Hierbij is inzichtelijk gemaakt wat de relatie is met het totaal gestelde doelbereik voor het gebied/provincie op basis van het NPLG, en mede aan de hand van het (eerder gegeven) toetsingsadvies van de Ecologische Autoriteit en de wijze waarop met dit advies is omgegaan. In voorkomend geval: de verwachte bijdrage aan het doelbereik van mogelijke overige opgaven en doelen die van toepassing kunnen zijn.*
- *Onderbouwing van de voorgestelde instrumenten om de beoogde doelen te bereiken. Indien relevant wordt beargumenteerd waarom andere instrumenten om deze doelen te bereiken zijn afgefallen.*
- *Inzichten in de sociaal-economische effecten op een gebied, waaronder de toekomst voor de landbouw, (neven)effecten op de leefbaarheid, milieu en leefomgeving.*

3. Besluitvorming en daarbij betrokken partijen

Beschrijving partijen, rollen en verantwoordelijkheden	<i>Geef een opsomming van de betrokken partijen in de fase van planuitwerking en geef daarbij in één zin weer wat hun rol en verantwoordelijkheid is. Bevestig daarbij dat alle genoemde partijen hun rol en verantwoordelijkheid hebben onderschreven, bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst of een andere bestuurlijk vastgelegde afspraak.</i>
Te doorlopen procedures en besluitvorming	<i>Presenteer een chronologisch overzicht van de procedures en besluitvorming die doorlopen worden tijdens de planuitwerking. Bijvoorbeeld nader onderzoek, ruimtelijk-planologische procedures, vergunningverlening en politieke besluitvorming.</i>
Participatie en betrokkenheid democratische vertegenwoordigingen	<i>Beschrijf de participatie die met gebiedspartijen heeft plaatsgevonden, wat met de opbrengst van de participatie is gedaan en het betrekken van democratische vertegenwoordigingen. Daarvoor kan gebruik gemaakt worden van het gebiedsprogramma.</i> <i>Beschrijf, voor zover relevant, (de opbrengst van) aanvullende participatie en betrokkenheid van democratische vertegenwoordigingen sinds vaststelling van het gebiedsprogramma.</i> <i>Geef tenslotte weer hoe gebiedspartijen en democratische vertegenwoordigingen in de fase van planuitwerking betrokken gaan worden.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Rol- en verantwoordelijkheidsverdeling in de fase van planuitwerking, te onderscheiden naar de uit te voeren activiteiten, in het bijzonder het eigenaar-/trekkerschap gedurende de planuitwerking.*
- *Een bestuurlijk-juridische paragraaf die aangeeft welke formele procedure(s) doorlopen gaan worden in de planuitwerkingsfase.*
- *Verantwoording over de eventuele voorafgaande gebiedsparticipatie (participatieproces) met motivering wat met de opbrengsten van de participatie is gedaan.*
- *Inzicht is gegeven in de voorziene gebiedsparticipatie gedurende de planuitwerking en hoe democratische vertegenwoordigingen betrokken zijn en blijven.*

4. Financiën en risico's

Onderbouwing rijksbijdrage	<i>Beschrijf waarom een rijksbijdrage voor planuitwerking van het maatregelpakket noodzakelijk is.</i>
Kostenraming ⁷ planuitwerking	<i>Geef een kostenraming voor de planuitwerking en voeg een verdere toelichting desgewenst bij. Specificeer de kosten per activiteit voor de planuitwerking,</i>

⁷ De werkgroep 'Samen ramen' van Rijk en provincies biedt inzicht in de werkwijzen en uitgangspunten die voor het ramen van de kosten gevolgd kunnen worden. Aanvullend hierop kan de Regieorganisatie (RTLG) desgewenst ondersteuning bieden bij de kostenraming.

	<i>bijvoorbeeld onderzoek/verkenning en het uitvoeren van planologische procedures. Geef daarbij ook de uitvoeringskosten (van alle betrokken partijen) weer die met deze specifieke activiteiten voor de planuitwerking gepaard gaan. Geef bedragen weer inclusief en exclusief BTW.</i>
Dekkingsvoorstel planuitwerking	<p><i>Specificeer uit welke financiële bronnen van Rijk bekostiging voor de planuitwerking gevraagd wordt. Voorbeelden: Transitiefonds, Deltafonds, Klimaatfonds, GLB-NSP, evenals al bestaande regelingen. Maak een onderscheid naar al toegezegde rijksbijdragen en voorstellen voor rijksbijdragen, inclusief status en tijdpad.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Specificeer in het dekkingsvoorstel eveneens de cofinanciering van provincies, waterschappen, gemeenten en/of mogelijk andere partijen. Bevestig de bijdrage die deze partijen willen doen, bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst of een andere bestuurlijk vastgelegde afspraak.</i> <i>• Maak in het dekkingsvoorstel voor de planuitwerking (inclusief BTW) een inschatting welke posten wel BTW verrekenbaar of compensabel zijn bij het BTW-compensatiefonds en welke posten niet. Licht deze keuze per post tekstueel toe⁸. (Het deel BTW dat compensabel is, wordt niet uitgekeerd uit het Transitiefonds maar verloopt via een aanvraag uit het BTW-compensatiefonds.)</i>
Indicatieve kostenraming navolgende realisatie	<i>Geef een indicatie van de verwachte kosten voor de fase van realisatie (na planuitwerking) per jaar per type maatregel en de meerjarige programmering daarvan. Werk volgens de PxQ systematiek. <u>Zie verder de toelichting 'kostenraming' bij de werkwijze voor Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing tot start realisatie.</u></i>
Indicatief dekkingsvoorstel navolgende realisatie	<p><i>Geef een indicatie vanuit welke financiële bronnen van het Rijk naar verwachting bekostiging voor realisatie (na planuitwerking) gevraagd wordt. Voorbeelden: Transitiefonds, Deltafonds, Klimaatfonds, GLB-NSP evenals al bestaande regelingen. Maak een onderscheid naar al toegezegde rijksbijdragen en voorstellen voor rijksbijdragen, inclusief status en tijdpad.</i></p> <p><i>Geef eveneens een indicatie van de verwachte cofinanciering van provincies, waterschappen, gemeenten en/of mogelijk andere partijen voor realisatie.</i></p>
Verhouding tot indicatief budget voor realisatie van het gehele gebiedsprogramma (totaal maatregelpakketten)	<i>Beschrijf hoe de aanvraag rijksbijdrage voor planuitwerking én navolgende realisatie van het maatregelpakket zich verhoudt tot de indicatieve budget Transitiefonds voor de betreffende provincie voor realisatie van het gehele gebiedsprogramma en daarmee de overige maatregelpakketten (en financiering daarvan).</i>
Risico's en beheersmaatregelen	<i>Beschrijf de top-3 risico's en bijbehorende beheersmaatregelen in de planuitwerking ten aanzien van het behalen van gestelde doelen, binnen budgettaire kaders en binnen de daarvoor gestelde tijd.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- Omschrijving en onderbouwing van de kosten van de uit te voeren activiteiten voor planuitwerking en de dekking van deze kosten voor planuitwerking. Dit betreft de verdeling van wie wat betaalt aan de kosten van de planuitwerking en de bronnen voor bekostiging.*
- Indicatieve kosten voor (de navolgende fase van) realisatie: omschrijving en onderbouwing van de investeringskosten bij realisatie van het voorgestelde maatregelpakket, en mogelijke structurele kosten van beheer en onderhoud en/of exploitatie.*
- Indicatieve dekking: Beschrijving van het voorlopig budget voor het voorgestelde maatregelpakket en een voorstel voor de dekking van de kosten bij realisatie van dit voorgestelde maatregelpakket. Het betreft de verdeling van wie welke kosten van het maatregelpakket betaalt (Rijk, gebiedspartijen met bijbehorende bronnen voor bekostiging en/of financiering), inclusief het voorziene kasritme. Inzichtelijk is gemaakt hoe zich dit verhoudt tot het indicatieve budget voor het betreffende gebiedsprogramma. Hiermee moet er zicht zijn op dekking van de kosten voor realisatie, zodat in geval van succesvolle afronding van de planuitwerking ook doorgepakkt kan worden met start van de realisatie.*
- Omschrijving van de risico's bij de planuitwerking en de voorziene beheersmaatregelen (bijvoorbeeld: politiek-bestuurlijk, doelbereik, financieel, juridisch, technisch, organisatorisch, ruimtelijk, maatschappelijk, risico's op eventuele 'lock-in' effecten).*

⁸ Deze (detail)onderbouwing zal besproken worden met het ministerie van Financiën en vereist hun akkoord.

5. Aanpak planuitwerking met planning en mijlpalen

Aanpak	<i>Beschrijf de aanpak van de planuitwerking op hoofdlijnen, waaronder de wijze van monitoring⁹ van de voortgang.</i>
Planning met mijlpalen en afronding planuitwerking	<i>Beschrijf puntsgewijs de planning van activiteiten voor planuitwerking van het maatregelpakket met de start, tussenresultaten (mijlpalen) en afronding binnen de daarvoor gestelde termijn van 1 jaar om hierna tot realisatie over te kunnen gaan.</i>
Indicatieve planning met mijlpalen en afronding realisatie	<i>Beschrijf puntsgewijs de indicatieve planning van activiteiten voor de navolgende realisatie van het maatregelpakket met de start, tussenresultaten (mijlpalen) en afronding (opleverbeslissing).</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Beschrijving van de aanpak en planning van de planuitwerkingsfase (in principe één jaar, in uitzonderlijke gevallen maximaal twee jaar).*
- *Beschrijving van tussentijdse resultaten/mijlpalen op weg naar afronding van de planuitwerking.*

---

⁹ Voor monitoring voortgang van de planuitwerking kan waar mogelijk voor onderdelen worden aangesloten bij al bestaande wijzen van monitoring.

Bijlage: Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing verkenning omwisselbesluit

- Uitgangspunt voor een verkenning van een omwisselbesluit is dat het moet gaan om majeure wijzigingen (in maatregelpakketten die onderdeel zijn) van een gebiedsprogramma.
- Een majeure wijziging betekent in dit geval een verandering van inzet van maatregelen en instrumenten, die van invloed (kan) zijn op het te realiseren doelbereik en de inzet van financiële middelen.
- In de betreffende situatie stellen provincie en Rijk *samen* vast dat een omwisselbesluit voor actualisatie van een deel van het gebiedsprogramma benodigd is.
- Om de (administratieve) belasting van een omwisselbesluit te beperken worden verkenningen tot aanpassing van maatregelen/maatregelpakketten die onderdeel zijn van een gebiedsprogramma zoveel mogelijk gecombineerd.
- Naar verwachting zullen omwisselbesluiten op de middellange termijn (vanaf ca. 2025, 2026) aan de orde zijn en dus niet in de komende jaren als een start met de uitvoering gemaakt wordt.
- De bijlage in deze werkwijzer is bedoeld om reeds inzicht te geven in de informatie die gevraagd gaat worden wanneer zich in de toekomst een verkenning tot omwisselbesluit voordoet.

1. Opgaven / probleemanalyse en te bereiken doelen

Analyse provinciale/ gebiedsopgaven NPLG	<i>Beschrijf samenvattend de probleemanalyse van de opgaven in het gebied/de provincie op de scope van het NPLG. Gebruik kan worden gemaakt van de teksten in het gebiedsprogramma.</i>
Aanleiding en doel van de verkenning voor een omwisselbesluit + verhouding tot het oorspronkelijke doelbereik.	<i>Beschrijf de aanleiding om de verkenning te starten en tot welke nieuwe kennis en inzichten de verkenning moet leiden in relatie tot het betreffende maatregelpakket (welke alternatieven te verkennen). Beschrijf de NPLG-doelen die met het oorspronkelijke maatregelpakket gerealiseerd zouden worden. Geef dit in ieder geval weer op de hoofddoelen -water, natuur, klimaat- en zoveel mogelijk getalsmatig.</i>
Meekoppelkansen	<i>Beschrijf de opgaven of doelen in het gebied die, naast de doelen van het NPLG, met het (alternatieve) maatregelpakket naar verwachting gerealiseerd kunnen worden én hoe deze bij de verkenning voor een omwisselbesluit betrokken worden.</i>

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Omschrijving van de opgave voor realisatie van (een deel van) het voor het gebied gestelde kwantitatieve doelbereik. Dit omvat in ieder geval de voor het gebied betreffende aansluiting op de doelen uit het NPLG, die desgewenst aangevuld worden met andere relevante doelen voor het betreffende gebied.*
- *Inzicht in hoe de bijdrage aan het gestelde doelbereik zich verhoudt tot het totale doelbereik voor het gebied en de mogelijk andere maatregelpakketten in het gebiedsprogramma, alsmede de status van die andere maatregelpakketten.*
- *Duiden van de opgave en het betreffende doelbereik, volgend uit het (deel van) het maatregelpakket waarvoor het voornemen is deze niet of niet volledig uit te voeren en een alternatief maatregelpakket te verkennen.*
- *Mogelijke meekoppelkansen die in het gebied zijn voorzien en hoe deze betrokken worden in de verkenning van het omwisselbesluit.*

2. Oplossingsrichtingen, doelbereik en (sociaaleconomische) effecten

Te verkennen alternatieve maatregelen en instrumenten	<i>Beschrijf de alternatieve maatregelen en instrumenten die worden verkend (1-3 zinnen per maatregel en instrument). Voeg desgewenst aanvullende notities toe en/of verwijs waar relevant naar het gebiedsprogramma. Beschrijf hierbij, voor zover in deze fase mogelijk, de concrete output die het alternatieve maatregelpakket zou (kunnen) opleveren in het gebied. Het gaat dan om</i>
---	---

	telbare informatie. Formuleer dit daarom zo specifiek en meetbaar mogelijk. <i>Bijvoorbeeld aangelegde hectares, aantal bedrijfsverplaatsingen, etc.</i>
Verwachting effecten / doelbereik (in verhouding tot het gebiedsprogramma)	Geef indicatief weer welke bijdrage het alternatieve maatregelpakket levert aan a) het doelbereik in het gebied / het onderdeel én b) het doelbereik op het niveau van de provinciale NPLG-doelen en meekoppelende doelen- zoals opgenomen in het gebiedsprogramma. Beschrijf daarbij de verhouding tussen het verwachte doelbereik en (sociaaleconomische) effecten van het alternatieve maatregelpakket in verhouding tot het doelbereik en (sociaaleconomische) effecten op het doelbereik van het oorspronkelijke maatregelpakket (gebied of onderdeel) én het gehele gebiedsprogramma. Zijn er aanvullend op dit maatregelpakket andere maatregelpakketten benodigd om te komen tot het doelbereik op het niveau van de provinciale doelen?
Verwachting draagvlak en uitvoerbaarheid	Beschrijf wat het verwachte draagvlak is voor de te verkennen alternatieve maatregelen bij gebiedspartijen, bestuurders en volksvertegenwoordigingen. Ga in op wat dit betekent voor de uitvoerbaarheid (uitvoeringsbereidheid).

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Grove beschrijving van de reikwijdte en verwachte effecten van mogelijke oplossingsrichtingen in de verkenning voor een omwisselbesluit. Het betreft hier een indicatie van de denkbare oplossingsrichtingen en instrumenten, zoals die bij start in beeld kunnen zijn en onderzocht zullen worden. Bij de verwachte effecten moet in ieder geval ingegaan worden op het doelbereik. Evenals op de (sociaal-economische) effecten op een gebied, waaronder de toekomst voor de landbouw, (neven)effecten op de leefbaarheid, milieu en leefomgeving.*
- *Voor zover mogelijk; inzicht op hoofdlijnen in het maatschappelijk en politiek-bestuurlijk draagvlak voor de denkbare oplossingsrichtingen. In het geval van een voornemen tot een omwisselbesluit wordt dit draagvlak tevens geplaatst in het perspectief van uitvoering van voorziene maatregelen.*

3. Besluitvorming en daarbij betrokken partijen

Beschrijving partijen, rollen en verantwoordelijkheden	Geef een opsomming van de betrokken partijen in de fase van verkenning omwisselbesluit en geef daarbij in één zin weer wat hun rol en verantwoordelijkheid is. Bevestig daarbij dat alle genoemde partijen hun rol en verantwoordelijkheid hebben onderschreven, bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst of een andere bestuurlijk vastgelegde afspraak.
Te doorlopen procedures en besluitvorming	Presenteer een chronologisch overzicht van de procedures en besluitvorming die doorlopen worden tijdens de verkenning voor een omwisselbesluit. Ga in op de gevolgen die dit heeft voor procedures en besluitvorming die doorlopen moeten worden in de navolgende fase van realisatie (en eventueel planuitwerking).
Participatie en betrokkenheid democratische vertegenwoordigingen	Beschrijf de participatie die met gebiedspartijen heeft plaatsgevonden, wat met de opbrengst van de participatie is gedaan en het betrekken van democratische vertegenwoordigingen. Daarvoor kan gebruik gemaakt worden van het gebiedsprogramma. Beschrijf, voor zover relevant, (de opbrengst van) aanvullende participatie en betrokkenheid van democratische vertegenwoordigingen sinds vaststelling van het gebiedsprogramma. Geef tenslotte weer hoe gebiedspartijen en democratische vertegenwoordigingen in de verkenning betrokken gaan worden.

Bijbehorend uit Spelregels:

- *Rol- en verantwoordelijkheidsverdeling, in het bijzonder het eigenaar-/trekkerschap gedurende de verkenning voor het omwisselbesluit.*

- Een bestuurlijk-juridische paragraaf die aangeeft welke formele procedures (mogelijk) doorlopen moeten worden in de verkenning van het omwisselbesluit en welke procedures verwacht worden in navolgende fasen.
- Verantwoording over de voorafgaande gebiedsparticipatie (participatieproces) met motivering wat met de opbrengsten van de participatie is gedaan / hoe deze tot verkenning van het omwisselbesluit hebben geleid.
- Inzicht is gegeven in de voorziene gebiedsparticipatie gedurende de verkenning en hoe democratische vertegenwoordigingen betrokken zijn en blijven.

4. Financiën en risico's

Onderbouwing rijksbijdrage	Beschrijf waarom een rijksbijdrage voor verkenning van een omwisselbesluit voor het betreffende maatregelpakket noodzakelijk is.
Verhouding tot indicatief budget voor realisatie van het gehele gebiedsprogramma (totaal maatregelpakketten)	Beschrijf hoe de aanvraag rijksbijdrage voor verkenning van een omwisselbesluit én navolgende realisatie (met eventueel planuitwerking) zich verhoudt tot de indicatieve budgetverdeling Transitiefonds voor de betreffende provincie voor realisatie van het gehele gebiedsprogramma en daarmee de overige maatregelpakketten (en financiering daarvan).
Kostenraming ¹⁰ verkenning omwisselbesluit	Geef een kostenraming voor de verkenning van een omwisselbesluit en voeg een verdere toelichting desgewenst bij. Specificeer de kosten per activiteit voor de verkenning, bijvoorbeeld de vormgeving van alternatief instrumentarium en onderzoek naar de impact op doelbereik. Geef daarbij ook de uitvoeringskosten (van alle betrokken partijen) weer die met deze specifieke activiteiten voor de verkenning gepaard gaan. Geef bedragen weer inclusief en exclusief BTW.
Dekkingsvoorstel verkenning omwisselbesluit	<p>Specificeer uit welke financiële bronnen van het Rijk bekostiging voor de verkenning gevraagd wordt. Voorbeelden: Transitiefonds, Deltafonds, Klimaatfonds, GLB-NSP, evenals al bestaande regelingen. Maak een onderscheid naar al toegezegde rijksbijdragen en voorstellen voor rijksbijdragen, inclusief status en tijdpad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specificeer in het dekkingsvoorstel eveneens de cofinanciering van provincies, waterschappen, gemeenten en/of mogelijk andere partijen. Bevestig de bijdrage die deze partijen willen doen, bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst of een andere bestuurlijk vastgelegde afspraak. • Maak in het dekkingsvoorstel voor de verkenning van een omwisselbesluit (inclusief BTW) een inschatting welke posten wel BTW verrekenbaar of compensabel zijn bij het BTW-compensatiefonds en welke posten niet. Licht deze keuze per post tekstueel toe¹¹. (Het deel BTW dat compensabel is, wordt niet uitgekeerd uit het Transitiefonds maar verloopt via een aanvraag uit het BTW-compensatiefonds.)
Indicatieve kostenraming navolgende realisatie	Geef een indicatie van de verwachte kosten voor realisatie (na verkenning en eventuele planuitwerking) per jaar per type maatregel en de meerjarige programmering daarvan. Werk volgens de PxQ systematiek. <u>Zie verder de toelichting 'kostenraming' bij de werkwijze voor Aanvraag rijksbijdrage voor beslissing tot start realisatie.</u>
Indicatief dekkingsvoorstel navolgende realisatie	<p>Geef een indicatie vanuit welke financiële bronnen van het Rijk naar verwachting bekostiging voor realisatie (na verkenning en eventuele planuitwerking) gevraagd wordt. Voorbeelden: Transitiefonds, Deltaprogramma, Klimaatfonds, GLB-NSP evenals al bestaande regelingen.</p> <p>Maak een onderscheid naar al toegezegde rijksbijdragen en voorstellen voor rijksbijdragen, inclusief status en tijdpad.</p> <p>Geef eveneens een indicatie van de verwachte cofinanciering van provincies, waterschappen, gemeenten en/of mogelijk andere partijen voor realisatie.</p>

¹⁰ De werkgroep 'Samen ramen' van Rijk en provincies biedt inzicht in de werkwijzen en uitgangspunten die voor het ramen van de kosten gevolgd kunnen worden. Aanvullend hierop kan de Regieorganisatie (RTLG) desgewenst ondersteuning bieden bij de kostenraming.

¹¹ Deze (detail)onderbouwing zal besproken worden met het ministerie van Financiën en vereist hun akkoord.

Risico's en beheersmaatregelen	Beschrijf de top-3 risico's en bijbehorende beheersmaatregelen in de verkenning van een omwisselbesluit ten aanzien van het behalen van gestelde doelen, binnen budgettaire kaders en binnen de daarvoor gestelde tijd.
--------------------------------	---

Bijbehorend uit Spelregels:

- Omschrijving en onderbouwing van de kosten van de uit te voeren activiteiten voor verkenning van het omwisselbesluit en de dekking van deze kosten voor de verkenning. Dit betreft de verdeling van wie wat betaalt aan de kosten van de verkenning en de bronnen voor bekostiging.
- Zicht op kosten voor realisatie: omschrijving en onderbouwing via een indicatieve raming van de investeringskosten bij realisatie van de mogelijke oplossingsrichting(en) die verkend worden. En voor zover relevant de structurele kosten van beheer en onderhoud en/of exploitatie, voor de mogelijke oplossingsrichting(en) die verkend worden.
- Zicht op dekking voor realisatie: beschrijving van het voorlopig budget voor de oplossingsrichting(en) die verkend worden en een voorlopig voorstel voor de dekking van de kosten bij realisatie van dit voorgestelde maatregelpakket. Dit betreft de voorlopige verdeling van wie wat betaalt aan de kosten van het maatregelpakket (Rijk, gebiedspartijen met bijbehorende bronnen voor bekostiging en/of financiering), inclusief het voorziene kasritme.
- Bij het voorgaande punt wordt bij het nemen van de beslissing start verkenning omwisselbesluit in ogenschouw genomen hoe zich dit verhoudt tot het indicatieve budget voor het gebiedsprogramma en de andere daarin voorziene maatregelpakketten voor het betreffende gebied¹². Pas aan het einde van de verkenning wordt met een omwisselbesluit het taakstellend budget en de dekking voor het maatregelpakket vastgesteld.
- Omschrijving van de risico's bij de verkenning voor het omwisselbesluit en de voorziene beheersmaatregelen (bijvoorbeeld: politiek-bestuurlijk, doelbereik, financieel, juridisch, technisch, organisatorisch, ruimtelijk, maatschappelijk, risico's op eventuele "lock-in" effecten).

5. Aanpak verkenning met planning en mijlpalen

Aanpak	Beschrijf de aanpak van de verkenning van een omwisselbesluit op hoofdlijnen, waaronder de wijze van monitoring ¹³ van de voortgang.
Planning met mijlpalen en afronding verkenning	Beschrijf puntsgewijs de planning van activiteiten voor verkenning van het alternatieve maatregelpakket met de start, tussenresultaten (mijlpalen) en afronding binnen de daarvoor gestelde termijn van 1 jaar om hierna tot realisatie of planuitwerking over te kunnen gaan.
Indicatieve planning met mijlpalen en afronding realisatie	Beschrijf puntsgewijs de indicatieve planning van activiteiten voor de navolgende realisatie (en eventueel planuitwerking) van het maatregelpakket met de start, tussenresultaten (mijlpalen) en afronding (opleverbeslissing).

Bijbehorend uit Spelregels:

- Globale beschrijving van de beoogde aanpak en planning van de verkenningsfase (in principe één jaar, in uitzonderlijke gevallen maximaal twee jaar).
- Beschrijving van wanneer welke volgende stappen in besluitvorming voor planuitwerking dan wel realisatie verwacht worden, binnen de voorgestelde planning.

¹² Dit punt is toegelicht met het volgende voorbeeld: Stel voor gebiedsprogramma X is een indicatief budget voorzien van 200. Na twee jaar wordt een aanleiding geconstateerd voor een voornemen tot een omwisselbesluit, dat betrekking heeft op 10% van de maatregelen uit het gebiedsprogramma met ca 10% bijdrage aan doelbereik voor het gebied. In het voornemen voor het beoogde omwisselbesluit is een alternatieve oplossingsrichting in beeld. Indien een indicatieve kostenraming van die denkbare alternatieve oplossingsrichting 100 zou bedragen en de beoogde dekking kan niet uit andere bronnen dan het Transitiefonds worden bekostigd, dan is niet zonder meer te beslissen tot start van een dergelijke verkenning.

¹³ Voor monitoring voortgang van uitvoering (output) kan waar mogelijk voor onderdelen worden aangesloten bij al bestaande wijzen van monitoring.

Verwijderen verharding: beton (gestort)
incl. verwijderen fundering

Verwijderen verharding: betonklinkers

Legenda

- Oude situatie fietspad: beton (gestort)
- Oude situatie fietspad: betonklinkers
- Scheiding SBB terrein (noord) / PWN terrein (zuid)
- Aanrijroute materieel

SITUATIETEKENING

Schaal 1:2000

OVERZICHTSTEKENING

Schaal 1:50000

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld

Wp.	Datum	Get.	Omschrijving

Project: Verplaatsing fietspad NH Duinreservaat en Schoorise Duinen	Besteknummer: _____
Opdrachtgever: Staatsbosbeheer	Gec. (opgedragen) Gec. (controleur) Niet gec. (toelaat) Niet gec. (toelaat)
Omvatting: Te verwijderen fietspad	Projectnummer: NL202032008 Formaat: A0 Projectleider: R. Koppers Schaal: 1:2000 Auteur: K. Pot Status: definitief Fase: Raming Datum: 29-09-2022 Logopdrachtgever:

Projectnummer: NL202032008 Formaat: A0 Projectleider: R. Koppers Schaal: 1:2000 Auteur: K. Pot Status: definitief Fase: Raming Datum: 29-09-2022 Logopdrachtgever:	Nummer: NL202032008-202
--	-----------------------------------

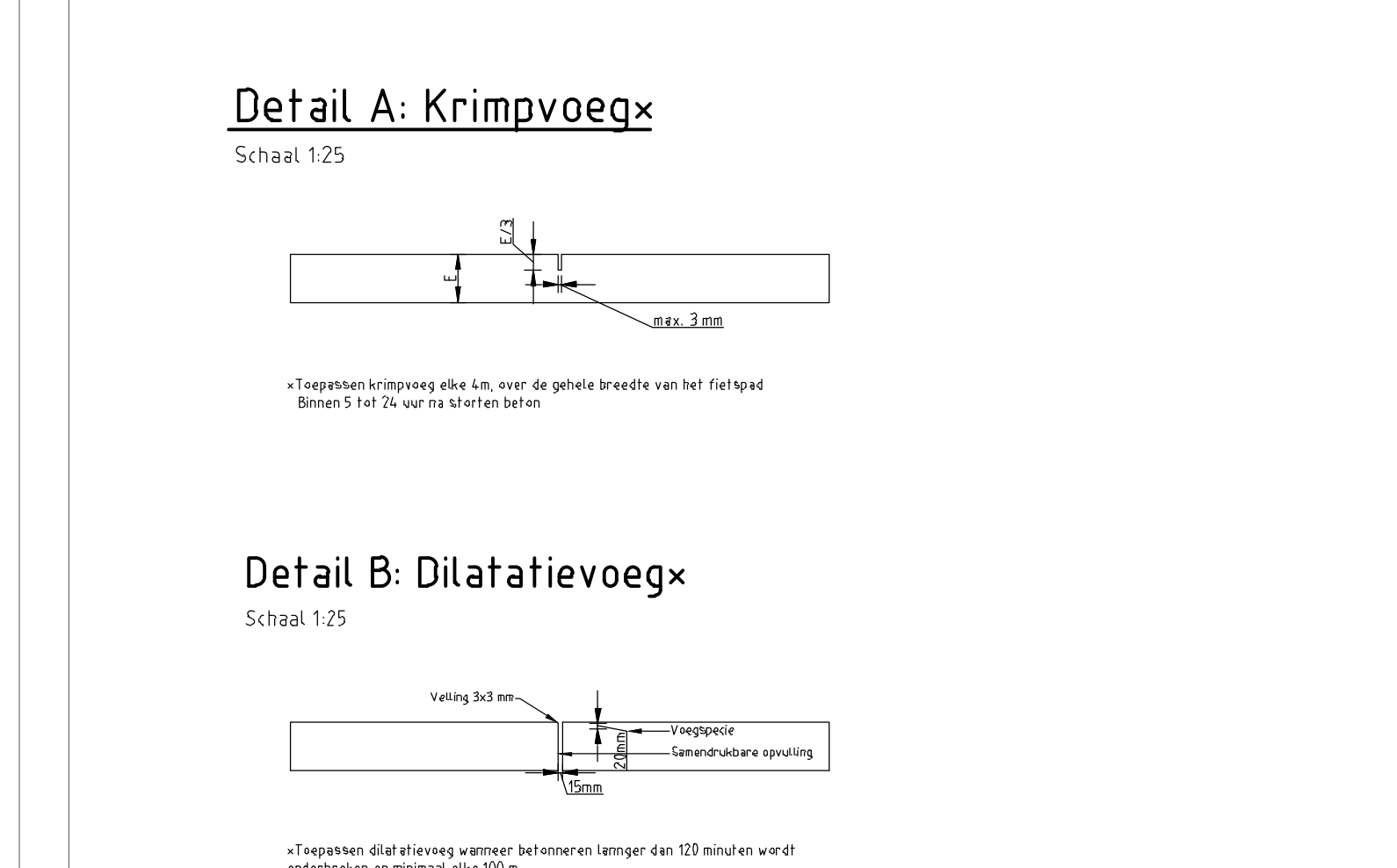
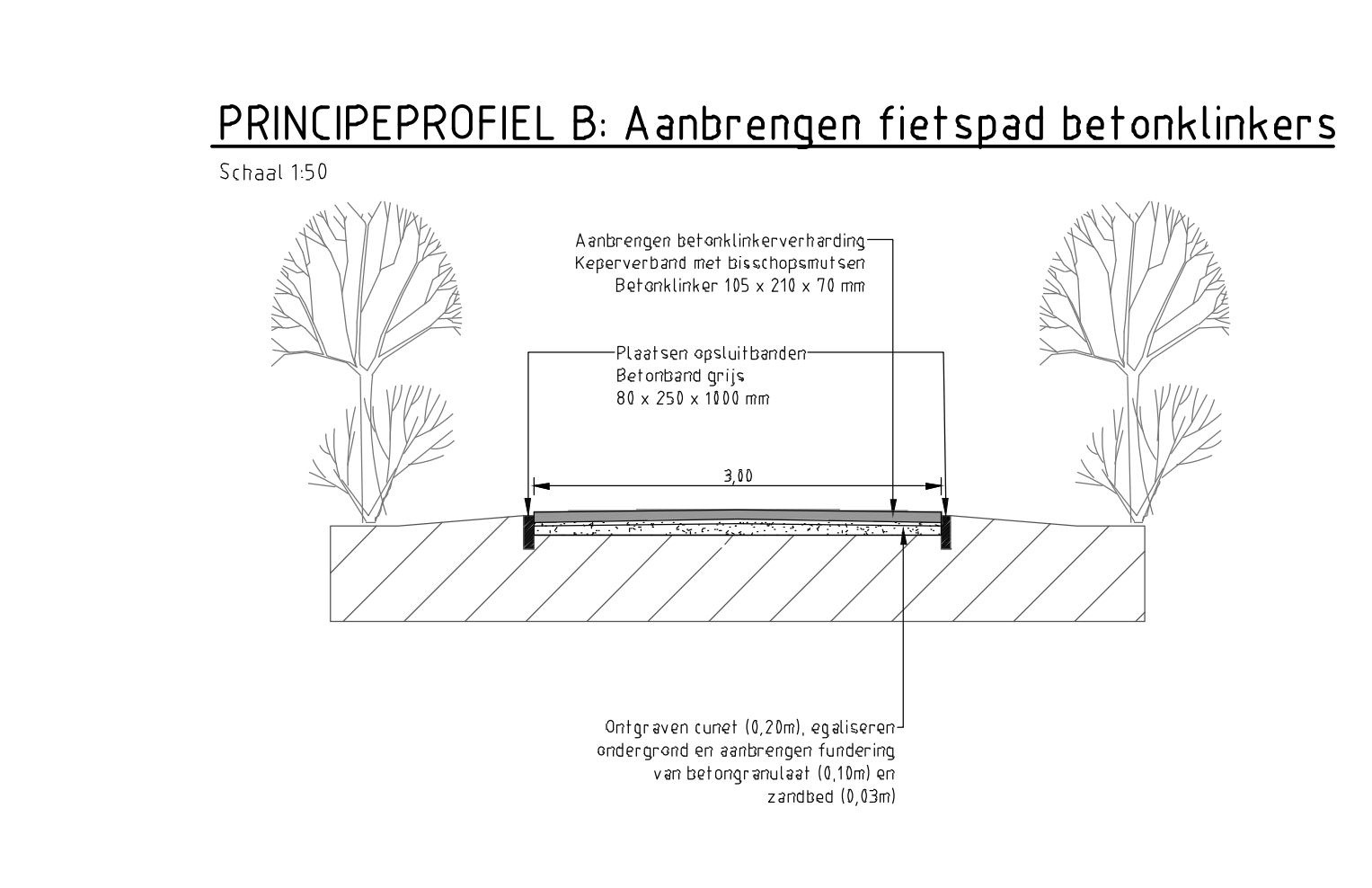
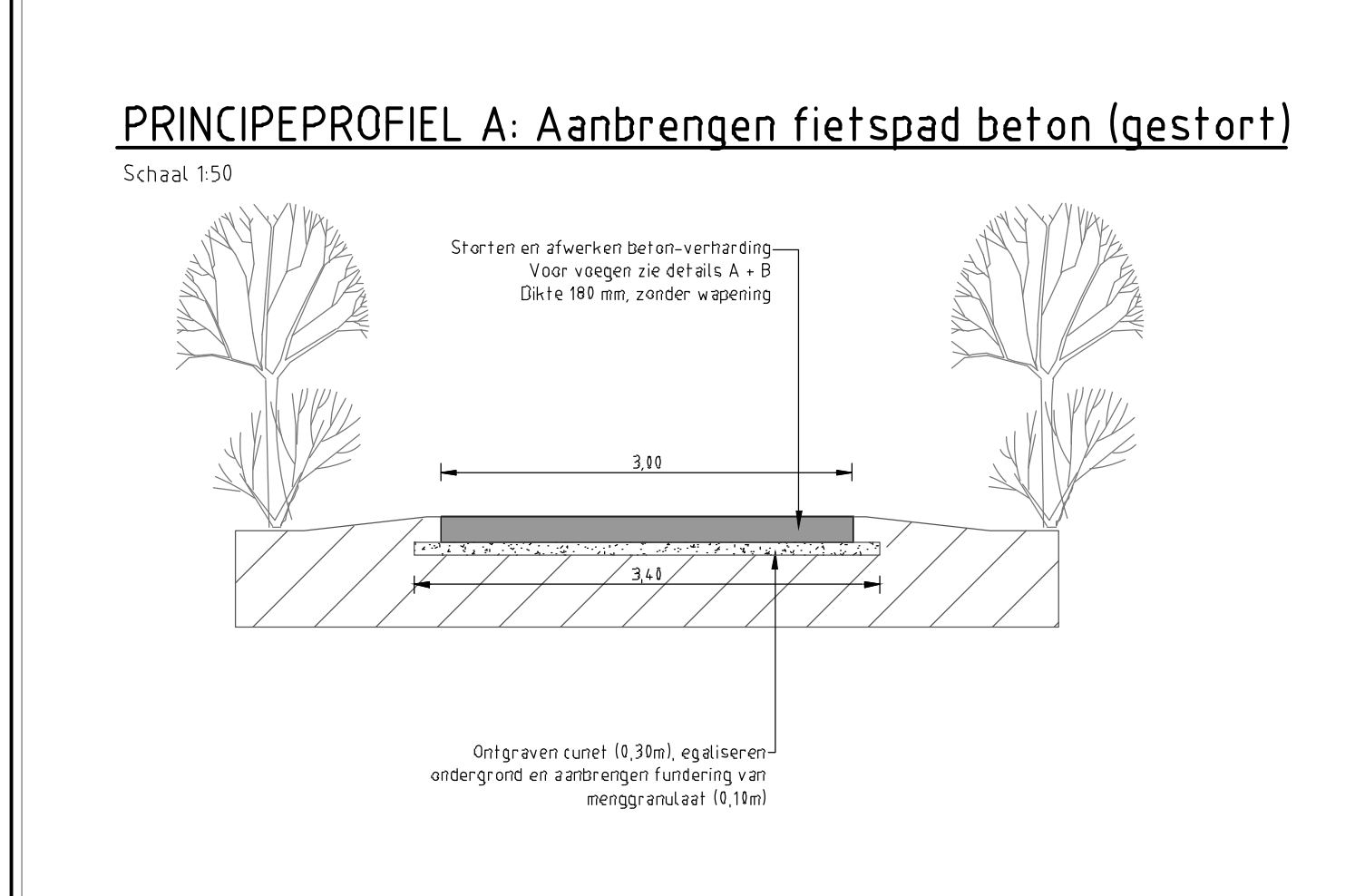
SITUATIEKENING
Schaal 1:2.000

Legenda

- Nieuwe situatie fietspad: beton (gestort)
- Nieuwe situatie fietspad: betonklinkers
- Nieuwe situatie ruiterspad: maaien
- Scheiding SBB terrein (noord) / PWN terrein (zuid)
- Aanrijroute materieel

OVERZICHTSTEKENING
Schaal 1:50.000

Maten in meters, tenzij anders vermeld

Wg.	Datum	Get.	Omschrijving

Project: Verplaatsing fietspad NH Duinreservaat en Schoorise Duinen

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer

Omschrijving: Nieuw te realiseren fietspad

Berekening:

Gepl. (projectleider):

Niet gecontroleerd:

Projectnummer: NL202032008 **Formaat:** A0

Projectleider: R. Koppers **Schaal:** 1:2.000

Auteur: K. Pol **Status:** Definitief

Fase: Raming **Datum:** 29-09-2022

Landschap en natuur: PWS Maatschappij 17 4141 JC Leersma Postbus 75 4140 AB Lopik T +31 346 63 96 96 W www.pws.nl

Logo opdrachtgever:

Blad: 1 van 1 **Wg.:** 1

Nummer: NL202032008-201

Raming verwijderen fietspad Blijdensteinsweg en aanleggen alternatief trace

Vorbereidingskosten	
Passende beoordeling WnB, N2000 en NNN	€ 4.060,00
Aanvullend onderzoek hazelworm	€ 2.351,00
Aanvullende ecologische toetsingen zoals natuurtoets, inventarisaties, Aerius,	€ 15.000,00
Ingenieurskosten/planuitwerking (opstellen bestek, technische tekeningen, vooronderzoeken (milieukwaliteit, archeologie, terreininmeting), aanbesteding EMVI ondersteuning	€ 35.000,00
opstellen raming en VO technische tekeningen	€ 10.000,00
TOTAAL	€ 66.411,00

Uitvoeringskosten		
Raming realisatie fietspad varraint prefab betonplaten. Zie raming voor uitwerking	€ 465.274,96	
Aanpassen route aanduidingen / bewegwijzeringen	€ 15.000,00	stelpost
Verbeteren betaand wandelpad tot Panoramaroute met uitzichtspunten (bankje, (houten) hekwerk voor geleiding, infobord over loopduin/dynamiek) Van Bergen aan Zee tot de kerf bij Schoorl	€ 25.000,00	stelpost
Directievoering en toezicht realisatie	€ 25.000,00	
Ecologische begeleiding incl opstellen ecologisch werkprotocol	€ 6.000,00	
Totaal uitvoeringskosten	€ 536.274,96	

Onvoorzien 15% over voorbereidingskosten en uitvoeringskosten	€ 60.268,60
Totale kosten	€ 662.954,56

Alle bedragen zijn excl BTW

Codering	Omschrijving	Eenheid	Hoeveelheid	Prijs per eenheid	Totaalbedrag	Uitgangspunten
1	VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN					
11	Werkplannen e.d.					
110010	Opstellen gedetailleerd algemeen tijdschema / werkplan / verkeersplan / V&G plan uitvoeringsfase	EUR	1,00	€ 1.750,00	€ 1.750,00	
12	Rijplaten en beschermende voorzieningen					
120010	Aanbrengen, instandhouden, verplaatsen en verwijderen rijplaten	EUR	1,00	€ 30.000,00	€ 30.000,00	Aanrijroutes in rijplaten
120020	Toepassen voorzieningen bereikbaarheid en afsluiten werkterrein	EUR	1,00	€ 800,00	€ 800,00	
120030	Beschermende voorzieningen t.b.v. kabel en leidingtracé onder bestaande verharding PWN	EUR	1,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	
13	Verkeersmaatregelen					
130010	Toepassen verkeersmaatregelen	EUR	1,00	€ 3.000,00	€ 3.000,00	
130020	Schoonhouden wegen	EUR	1,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00	
2	OPRUIMWERKZAAMHEDEN					
21	Opruimwerkzaamheden oude fietspad					
210010	Opnemen bebording en paaltjes	EUR	1,00	€ 350,00	€ 350,00	ca. 10 stuks
22	Opruimwerkzaamheden nieuwe fietspad / ruiterspad					
220010	Verwijderen hekwerk en opgestapeld (dood)hout op scheiding SBB/NHD	EUR	1,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
220020	Opnemen en/of (terug)plaatsen paaltjes en borden	EUR	1,00	€ 500,00	€ 500,00	
220030	Vellen bomen t.b.v. vrije ruimte aanleg fietspad, diameter borsthoogte: ca. 0,3 tot ca. 0,5 m	st	10,00	€ 75,00	€ 750,00	ca. 10 bomen die 4,00 m of minder uit elkaar staan, hout lokaal verwerken
220040	Snoeien en afvoeren laaghangende takken t.b.v. vrije ruimte fietspad	m1	1.038,00	€ 1,50	€ 1.557,00	
220050	Klepelmaaïen randen fietspad, strook 1m aan beide zijden	m2	2.076,00	€ 0,40	€ 830,40	
220060	Verwijderen boomwortels t.b.v. fundering	m2	4.152,00	€ 0,70	€ 2.906,40	frezen / stobbenfrezen waar nodig
220070	Maaïen t.b.v. nieuw ruiterspad, strook tot 1m breed incl. afvoeren	m2	128,00	€ 3,00	€ 384,00	
3	VERWIJDEREN FIETSPAD					
31	Verwijderen betonverharding (gestort) - 706 m1					
310010	Opbreken, laden en vervoeren betonverharding zonder wapening	m2	2.118,00	€ 4,50	€ 9.531,00	hergebruik t.b.v. fundering, vervoeren naar depot in directe omgeving nieuwe fietspad t.b.v. breken
310020	Breken betonverharding (mobiele breker en zeefmachine)	ton	914,98	€ 5,00	€ 4.574,88	
310030	Afvoeren betongranulaat	ton	567,98	€ 12,00	€ 6.815,71	Uitgaande van schoon puin, 347 ton wordt hergebruikt in post 420030
310040	Ontgraven fundering van puin, breedte fundering 3,40 m, laagdikte 0,15 m	m3	361,00	€ 25,00	€ 9.025,00	
310050	Afvoeren puin	ton	649,80	€ 40,00	€ 25.992,00	Uitgaande van vervuult puin, dat niet kan worden hergebruikt
310060	Egaliseren maaiveld met zand	m2	2.400,40	€ 3,00	€ 7.201,20	Zand uit directe omgeving, transportafstand max. 1 km
32	Verwijderen betonklinkerverharding - 1204 m1					
320010	Opbreken, laden, vervoeren en stapelen betonklinkerverharding t.b.v. hergebruik	m2	1.465,60	€ 7,20	€ 10.552,32	
320020	Opbreken, laden en afvoeren betonklinkerverharding	m2	2.387,20	€ 3,60	€ 8.593,92	transport 5 km
320030	Opbreken, laden en vervoeren van betonbanden t.b.v. hergebruik	m1	916,00	€ 4,00	€ 3.664,00	
320030	Opbreken, laden en afvoeren van betonbanden	m1	1.492,00	€ 4,20	€ 6.266,40	transport 5 km
310060	Egaliseren maaiveld met zand	m2	1.465,60	€ 3,00	€ 4.396,80	Zand uit directe omgeving, transportafstand max. 1 km
4	AANLEGGEN FIETSPAD					
41	Aanbrengen betonverharding (prefab) - 580 m1					
410010	Leverantie betonelementen	m2	1.740,00	€ 72,92	€ 126.882,72	Easypath gekoppeld element 300x200cm, 14 cm dik (btxdx), uitgaande van 10% bochten.
410020	Aanbrengen en leveren straatlaag (laagdikte 0,05 m)	m2	1.972,00	€ 5,00	€ 9.860,00	
410030	Aanbrengen betonelementen	m2	1.740,00	€ 13,50	€ 23.490,00	
410040	Aansluiting elementen voorzien van voegafdichting	m1	870,00	€ 10,60	€ 9.222,00	
410050	Aansluiten op bestaande verharding	EUR	1,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
42	Aanbrengen betonklinkerverharding - 458 m1					
420010	Ontgraven grond uit cunet, 3,60 m breed, diepte 0,20 m.	m3	330,00	€ 2,75	€ 907,50	
420020	Aanbrengen fundering van betongranulaat, breedte fundering 3,60 m, laagdikte 0,10m)	m2	1.648,80	€ 1,50	€ 2.473,20	
420030	Vervoeren betongranulaat t.b.v. fundering	ton	347,00	€ 10,00	€ 3.470,00	Hergebruik, vrijkomend betongranulaat post 310020
420040	Aanbrengen en leveren straatlaag (laagdikte 0,05 m)	m2	1.465,60	€ 5,00	€ 7.328,00	
420050	Stellen opsluitbanden beton (hergebruik)	m1	916,00	€ 6,00	€ 5.496,00	
420060	Machinaal aanbrengen betonklinkers keperverband (hergebruik) incl afrillen en invegen bestrating	m2	1.465,60	€ 17,50	€ 25.648,00	
420070	Aansluiten op bestaande verharding	EUR	1,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	
	Subtotaal				€ 368.718,45	
9	STAARTPOSTEN					
91	Eenmalige kosten					
910010	Inrichten en opbreken van werkterrein	EUR	1,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00	
910020	Overige eenmalige kosten	EUR	1,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	
910030	Uitvoeringskosten (6%)	EUR	1,00	€ 22.123,11	€ 22.123,11	
910040	Algemene kosten (8%)	EUR	1,00	€ 29.497,48	€ 29.497,48	
910050	Winst en risico (5%)	EUR	1,00	€ 18.435,92	€ 18.435,92	
93	Stelpost					
930010	Stelpost	EUR	1,00	€ 20.000,00	€ 20.000,00	Reservering voor onvoorziene omstandigheden tijdens uitvoering
	Inschrijvingsom, de omzetbelasting niet inbegrepen.				€ 465.274,96	

Algemene uitgangspunten

- Bestaand fietspad bestaat uit 1204 m1 betonklinkerverharding van 320 cm breed in PWN terrein en 706 m1 beton verharding van 300 cm breed in SBB terrein
- Betonklinkerverharding wordt hergebruikt
- Betonklinkerverharding ligt direct op het zand, de betonverharding heeft een fundering.
- Fundering van beton verharding mag niet hergebruikt worden en wordt afgevoerd als bouw en sloopafval
- Beoogd trace fietspad 1038 m1 lengte en 300 cm breed, waarvan 580 m1 beton verharding in SBB terrein en 458 m1 betonklinkerverharding in PWN terrein.
- Nieuw ruiterspad 128 meter, alleen maaïen 1,00 m breed